

การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับจัดซื้อจัดจ้าง
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ปัจจุบันประชาชนให้ความสนใจต้องการทราบหรือขอข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะประกวดราคาและประกาศสอบราคาและผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง แต่ยังคงไม่ทราบว่าตนเองมีสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้มากน้อยเพียงใดและต้องทำอะไร ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่งดังกล่าวที่ง่ายยิ่งขึ้น และสามารถใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายได้อย่างสะดวกรวดเร็ว จึงขออธิบายรายละเอียดการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในการเข้าถึงข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานรัฐว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ อันจะเป็นการส่งเสริมให้รัฐมีการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เพื่อประโยชน์ของประชาชนมากขึ้น โดยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างเป็นมีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานรัฐ ดังนั้น การเปิดโอกาส ให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จะทำให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ มีการแข่งขันกันอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม ทำให้รัฐได้ประโยชน์จากกระบวนการแข่งขันที่เป็นธรรมและโปร่งใสนั้น และยังทำให้ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐได้ในทุกขั้นตอนของการใช้จ่ายงบประมาณหรือการจัดซื้อจัดจ้าง

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ (๘) บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด ซึ่งได้มีประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดให้ประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้ประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ ทั้งนี้ มีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี นับแต่วันประกาศ และประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๘ ได้กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นเอกสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ โดยให้จัดทำสรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือนทุก ๆ เดือน ซึ่งต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จัดซื้อหรือจัดจ้าง วงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ราคากลาง วิธีซื้อหรือจ้าง รายชื่อผู้เสนอราคาและราคาที่เสนอ ผู้ได้รับการคัดเลือก และราคาที่ตกลงซื้อหรือจ้าง เหตุผลที่คัดเลือกโดยสรุป เลขที่และวันที่ของสัญญาหรือข้อตกลงในการซื้อหรือการจ้าง เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ในกรณีเดือนใดไม่มีการจัดซื้อหรือจัดจ้าง หรือมีการยกเลิกโครงการหรือสัญญาหรือข้อตกลงในการซื้อหรือจ้าง ให้รายงานไว้ด้วย

ดังนั้น หากประชาชนไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ประกวดราคาและประกาศสอบราคา และผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ สามารถเข้าไป ตรวจสอบข้อมูลได้ที่สถานที่เฉพาะที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบและในเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่ง นอกจากนี้ ยังมีสิทธิขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้โดยหน่วยงานรัฐ มีสิทธิเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองสำเนาถูกต้องได้ตามหลักเกณฑ์ การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่แต่ละหน่วยงานของรัฐกำหนด

สำหรับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการประกวดราคาและประกาศสอบราคา และผลการพิจารณา การจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หากประชาชนต้องการทราบหรือขอตรวจสอบข้อมูล สามารถเข้ามาตรวจสอบได้ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ หรือสืบค้นข้อมูลดังกล่าวได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (<http://www.parliament.go.th/gennews>) หัวข้อ “ข้อมูลข่าวสารมาตรา ๙” ในหมวดมาตรา ๙ (๘)

กลุ่มงานข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักบริหารงานกลาง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บรรณานุกรม

หนังสือ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, “คู่มือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ”, กรุงเทพฯ, ๒๕๔๖.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, “พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ระเบียบประกาศ คำสั่งที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร”, กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.